

IV.A.7.7.

AMIKOR AZ ORSZÁGOT VÉDENI KELLETT... - HŐSÖK

4. GYŰJTEMÉNY

MÁTYÁS MESÉK

Feldolgozásra javasolt Mátyás mesék

A CINKOTAI KÁNTOR

Mátyás kiment egyszer Cinkotára. Meghallotta, hogy a pap, a katolikus pap duplán szedi a béreket. Felhívatta Mátyás király az udvarába, halálbüntetés mellett, hogy reggel jelentkezzen. A cinkotai kántor meghallotta, hogy a plébánosának föl kell menni a Mátyás király udvarába. Azt mondta neki, hogy adjon neki egy öltözet ruhát a plébános úr.

– Én megyek föl a plébános úr helyett Mátyás király udvarába. Én majd megfelelek a királynak.

Mátyás, mikor felérkezett a papruhába öltözött cinkotai kántor, azt kérdezi tőle, hogy megjöttél, pap?

– Megjöttem.

Az első kérdés az, hogy hol kél fel a nap. Azt mondja, hogy kegyelmednek Budán, nekem pedig Cinkotán.

A másik kérdés, hogy mit ér a király.

– Hát, hogyha Jézus Krisztus őfelsége harminc ezüst dénárt ért, akkor a mi Mátyás királyunk is megér huszonkilencet.

– Jól van, plébános, megfeleltél! Hanem most mondd meg, hogy mit gondol a király!

– A király őfelsége azt gondolja, hogy a cinkotai pap áll előtte, pedig a cinkotai kántor áll előtte.

– Ez is jól van, hanem most, cinkotai kántor, mit kérsz, amiért megfeleltél a papod helyett?

– Azt kérem, hogy Cinkotán még egyszer nagyobb legyen az icce (nagyon szerette a sört), mint másik helységekben.

– Megadom neked!

Csak elfelejtette a kántor kérni a Mátyás királytól, hogy ugyanaz az ára legyen annak a nagy iccének is, mint a másik községekben a kicsinek.

EGYSZER VOLT BUDÁN KUTYAVÁSÁR

Igazságos Mátyás idejében történt az, hogy egy bánati gazdag örmény juhaira, amikor a mezőn legeltek, rajtütöttek a török portyázók, s elhajtották valamennyit, maga a juhász is alig menekült meg hat komondorával.

De az örménynek nem volt az vigasztalás, hogy a juhász megmenekült, ha a juhokat elvették, kárpótlásul ő meg elvette a juhász házikóját, kinek aztán egyebe sem maradt, mint a hat kutyája.

Mit tegyen mármost szegény ember? Sem testének, sem lelkének nem volt hova lenni. Ő biz azt gondolta, hogy felviszi kutyáit Budára, ott azokat eladja a királynak, soha náluknál jobban meg nem őrzi a király házát senki; maga meg majd felcsap katonának.

E becsülendő szándékkal felballagott Budára, s a várkapuban ott letelepedett mind a hat kutyájával, azok körülfeküdtek szépen, farkaikat csóválva nyájasan.

A király szemébe tűnt a jóképű ember a hat fehér komondorral, s leküldte főembereit, hogy tudakolják ki tőle, mi járatban van. Az ember elmondta jámborul, hogy őt megfosztották a törökök juhaitól, gazdája ezért elvette házát, ő tehát elhozta kutyáit eladni Budára, tudván, hogy itt mindennek van ára, maga meg majd katonává lesz, s visszaveszi a töröktől a juhait.

A királynak megtetszett az ember jámborsága, s rögtön leküldte főurait, hogy menjenek oda, s vegyék meg jó pénzen az árult kutyákat.

A szegény ember csak elbámult, mikor egyszerre körülfogta a sok fényes, hatalmas úr, s elkezdtek a kutyákat egymásra árverezni, úgyhogy utoljára száz aranyon felül kelt darabja a kutyának.

Az ember megköszönte szépen a segítséget, s felpénzelten újra visszament falujába, vett magának házat, nyáját, s nem győzte a budai jó urakat magasztalni, kik oly jól bevásároltak nála.

Amint az örménynek fülébe ment egykori juhászának szerencséje, ki oly derék vásárt csinált a komondorokkal, nosza felkerekedett ő is; eladta minden marháját, bevásárolt helyette kutyákból, s egy egész kutyanyáját hajtott fel Budára.

Az úton, ahol csak a falukon keresztülment, az emberek kiálltak a csudájára, a gyerekek hanttal dobálták, és minden ember nevette, hogy mit akar ennyi sok kutyával.

Ő azonban előre elképzelte, hogy mennyi pénzt fog azért kapni; első kutyakereskedő lesz a világon.

Hát amint felér Budára, s be akar menni a kapun, jönnek elé a pecérek, s kérdik tőle, hogy mire hajtja ezt a teméntelen ebet. Ő mondta, hogy csak bocsássák be a kapun, majd megveszik ezt odabenn.

De biz onnan elhajtották.

- „Egyszer volt Budán kutyavásár” - mondának neki, s szétriasztották az ugató nyáját.

Az örmény visszafanyalodott falujába, s most ő szegődött be hajdani juhászához cselédnek.

Jókai Mór: A magyar nép élce / Anekdóták Mátyás királyról

MÁTYÁS KIRÁLY ÉS KINIZSI

Történt egyszer, hogy Mátyás király a Bakonyban, Nagyvázsony környékén vadászott. Nagy meleg volt: a király beüzent a barátok kolostorába, hogy erősen megszomjazott.

Mindjárt futottak a barátok, és aranykupában finom somlai bort hoztak a királynak.

De Mátyás király hozzá sem nyúlt, hanem azt mondta:

- Ilyen nagy melegben nem iszom bort.

Meghallotta ezt a malomajtóból Kinizsi Pál, az erős molnárlegény, aki éppen malomkövet faragott. Beugrott hát a korsóért, és futott vele a királyhoz.

Amikor odaért, azt mondták a barátok:

- Ejnye fickó, hát a tálca hol maradt?

Visszafut Kinizsi, felkapja a malomkövet, és azon nyújtja a korsót.

Mátyás királynak megtetszett ez a derék legény. Ott nyomban nekiajándékozta Nagyvázsonyt. Szót váltott vele, bevette seregébe, aztán harcba küldte a török ellen.

Amikor Kinizsi a bátorságával is kitűnt, Mátyás még jobban megszerette.